

O održivom razvoju s posebnim osvrtom na don Boscov odgojni sustav pišu dva vrsna poznavatelja ekološke problematike i preventivnog odgojnog sustava. Markus Vogt je teolog i filozof, predstojnik katedre za kršćansku socijalnu etiku s naglaskom na etiku okoliša na Visokoj filozofsko-teološkoj školi don Boscovih salezijanaca u Benediktbeuernu u Južnoj Njemačkoj i voditelj tamošnjega Koordinacijskog ureda Crkva i okoliš. Suautor istoga članka, doktorand na spomenutoj školi, Jochen Ostheimer, suradnik je u spomenutom Koordinacijskom uredu. Tema ekologije i održivog razvoja nije nova ni na našim prostorima. Njome se bave i škola i društvo, a sastavni je dio i vjeronaučnih i pastoralnih planova i programa. Uz razumljive specifičnosti vezane za mjesto djelovanja dvojice autora, bit će osobito zanimljivo pročitati kako i zašto njih dvojica smatraju da upravo ta tema ima svoje naravno mjesto u suvremenoj pedagogiji i posebice u radu s mladima. Salezijanska obojenost razmišljanja razumljiva je ima li se na umu da je riječ o autorima koji djeluju u salezijanskoj ustanovi. To međutim nije poziv na izdvajanje, nego ponajprije jedan od mogućih konkretnih primjera kako zainteresirati mlade za suvremene ekološke probleme i za pitanje održivog razvoja. Prisjetimo li se nekih inicijativa u hrvatskim državnim školama, uvjerit ćemo se da taj govor, iako situiran u njemačkoj stvarnosti, ipak može biti itekako zanimljiv i primjenjiv i u našem okruženju. Vjeroučitelji i oni koji na razne načine djeluju na području pastora mladih pronaći će i druge poveznice sa svojim radom, a, nadajmo se, i nadahnuća za buduće razmišljanje i djelovanje.

Posljednjih se desetljeća, u svijetu i kod nas, mnogo govori i piše o katezezi i pastoralu mladih. Jedan od najvršnjih talijanskih pastoralnih teologa, Mario Midali, u drugom članku u obliku razgovora, iznosi svoja razmišljanja o sličnostima, specifičnostima i obilježjima tih srodnih disciplina. To je ujedno i poziv na povijesni pogled unatrag sve do Drugoga vatikanskog sabora, ali i na oslikavanje današnje situacije i pogled upravljen u budućnost. Posebno je zanimljivo pročitati koje su specifične odrednice pastora mladih, zašto su i kateheza i pastoral mladih još uvijek u glavama i riječima nekih teoloških stručnjaka pomalo egzotične, nedorečene, pa i neozbiljne discipline. Ipak, najzanimljivije je pročitati što Midali kaže o sadašnjem trenutku pastoralne teologije s posebnim osvrtom na pastoral mladih. On je ujedno duboko uvjeren kako i kateheza i pastoral mladih imaju budućnost. Kako bi ta budućnost bila svjetlija i plodonosnija, umjesto izdvajanja ili usporednog kretanja, Midali predlaže njihov međusobni dijalog, suradnju i koordinirano djelovanje. To je svakako poruka koja je aktualna i u našoj, hrvatskoj stvarnosti.

U katezi i religijskoj pedagogiji kao i u pojedinim vjeronaučnim programima i u svijetu i kod nas mnogo se govorilo o važnosti sadržaja i metoda. Umjetnost i način pristupa kršćanskoj umjetnosti u školi manje su česta tema. Bit će stoga zanimljivo pročitati što o tome kažu dvije dobre poznavateljice religijskopedagoške problematike, M. L. Mazzarello i M. F. Tricarico. One će nas podsjetiti da je svako umjetničko djelo svojevrstan »tekst« koji se, ukoliko je riječ o npr. školskom vjeronauku, obrađuje tijekom vjeronaučne nastave. Budući da je međutim riječ o specifičnom »tekstu«, za njegovo uspješno didaktičko predstavljanje i posredovanje potrebno je koristiti prikladne didaktičke postupke, modele i metode. Neke od njih autorice zorno prikazuju u svom članku.

Govor o promijenjenoj ulozi kršćanstva u Europi, o stvarnom, zamišljenom ili (ne)željenom raskršćenjenju Europe nije nikakva novost. Mišljenja o tome se razilaze i kreću se od vrlo optimističnih do izrazito pesimističnih. Sigurno je jedno: klasična religiozna socijalizacija, mjesto i uloga obitelji u prenošenju kršćanske vjere mladim naraštajima, zapala je u svojevrstnu krizu. Svjestan tih činjenica, R. Gasol razmišlja o kršćanskom odgoju djece i mladih. U svijetu u kojem živimo potrebno je razraditi brojne i raznolike planove pastoralna djece i mladih. Pritom je uvijek važno imati pred očima konkretnog mladog čovjeka i pomoći mu da produbi i njeguje svoj osobni unutarnji život i duhovnost. Autor posebno naglašava mjesto i ulogu kršćanske zajednice i obitelji. Sva ta nastojanja valja usmjeriti ne samo prema onima koji su nam blizu nego i prema onima koji su na rubu vjere i crkvene pripadnosti ili su daleko.

U sljedećem članku riječ je o istraživanju provedenom među adolescentima kako bi se otkrilo kakva je njihova slika o sebi i o razvoju odnosa s njihovim vršnjacima. Slijedi članak o pastoralu mladih u misionarskom stilu. U tu svrhu čitateljima se predlaže dvanaest »ključeva«, tj. razrađenih postupaka za planiranje pastoralna s mladima.

Na kraju ovoga broja možete se upoznati s nekim novim knjigama s područja religijske pedagogije, pastoralna mladih i njima srodnih disciplina. Budući da je ovo ujedno i posljednji ovogodišnji broj našega časopisa, zadnje stranice podsjećaju nas na sadržaj, autore i teme sva četiri ovogodišnja broja.

Urednik